

1.2.Th i đi m thu th p

Loại bệnh phẩm	Thời điểm thích hợp thu thập	Kỹ thuật xét nghiệm
Mẫu máu/huyết thanh giai đoạn cấp	Tại ngày 0 đến ngày 7 sau khi khởi bệnh	- Elisa IgM - RT-PCR
Mẫu máu/huyết thanh giai đoạn hồi phục	Tại ngày 14,28 hoặc 3 tháng sau khi khởi bệnh	- Phân lập vi rút
Nước tiểu, dịch tiết	Tại ngày 0 đến ngày 14 sau khi khởi bệnh	
Mẫu phù tạng	Trong trường hợp có chỉ định	

1.3. Ph ng pháp thu th p b nh ph m

1.3.1. Chu n b d ng c

1.3.1.1. d ng c l y máu:

+ Tube l y máu chân không(không có ch t ch ng đông);

+ Kim l y máu (lo i dùng cho l y máu b ng tube hút chân không)

+ V nh a đ c đ nh kim và tube l y máu.

+ Bông c n, dây ga rô, h p đ ng v t s c nh n, túi rác nylon, bình l nh b o qu n m u.

1.3.1.2. Dùng cốc lấy mẫu nước tiểu, dịch tiết:

Bệnh phẩm thu thập được có qu trong tube có nhãn trong, không dùng tube chứa bệnh phẩm vật liệu là thủy tinh.

1.3.1.3. Trang phục bảo hộ cá nhân:

Khẩu trang N95, kính bảo vệ mắt, tấm che mặt, mũ, găng tay, bao giày, quần áo.

1.3.2. Thực hiện lấy mẫu

1.3.2.1. Sơ dùng quần áo bảo hộ

Bệnh do vi rút Ê-bô-la là bệnh truyền nhiễm nhóm A. Do đó, ngoài trang bị phòng hộ cá nhân như đi vào các tác nhân nguy hiểm như SARS-CoV, MERS-CoV, cúm A /H5N1, việc thu thập mẫu bệnh phẩm nghi nhiễm Ê-bô-la bắt buộc phải có kính và tấm che mặt.

Trước khi lấy mẫu (mặc)	Sau khi lấy mẫu (cởi)
Khẩu trang N95	Găng tay - lớp thứ hai
Mũ	Quần áo
Kính bảo hộ	Bao giày
Tấm che mặt	Tấm che mặt
Quần áo (không thấm nước, các dịch tiết)	Kính bảo hộ
Găng tay - lớp thứ nhất	Mũ
Găng - lớp thứ hai	Khẩu trang N95
Bao giày	Găng tay - lớp thứ nhất

***Găng tay 2 l p:**

-L p 1: luôn gi l p găng th nh t s ch, tránh không đ ti p xúc v i d ng c b n.

-L p 2: dùng cho l y m u và có th thay th n u b rách. tr c khi tháo l p găng này, c n ph i x t c n toàn b b m t găng.

1.3.2.2. K thu t l y m u

a.Đ i v i m u máu

- Ghi tên tu i b nh nh n, mã s lên trên tube chân không;
- Ch n tnh m ch thích h p: th ng l y máu n p g p khu u tay;
- L p kim vào v nh a c đ nh
- Bu c dây ga rô cách ch l y máu kho ng 5 cm v phía trên;
- Sát khu n da th t k và đ khô;
- Đ a kim vào tnh m ch;
- n tube chân không vào v nh a c đ nh và rút đ s máu c n thi t, tránh t o b t khí;
- Tháo dây ga rô, rút kim ra, n nh bông n i l y máu;
- Tháo tube hút chân không;
- Tháo kim ra kh i v nh a c đ nh

L u ý: tuy t đ i c n th n khi s d ng kim, v t nh n.

b.Đ i v i m u n c ti u, d ch ti t:

- N c ti u: thu th p t 2-3 ml n c ti u chuy n vào tube nh a b o qu n
- D ch ti t: thu th p d ch ti t và chuy n vào tube nh a ch a 3ml môi tr ng b o qu n vi rút.

c. Đặt vào thùng lạnh:

Cần phải tiếp xúc cùng bác sĩ lâm sàng (trong trường hợp có chỉ định).

1.3.2.3. Khử trùng dụng cụ và tẩy trùng khu vực lây nhiễm

- Toàn bộ trang phục bao gồm và các dụng cụ bên trong khi rời bỏ phải được khử khuẩn bằng clo hoạt tính 0,5% chuyển vào một túi nylon chuyên dụng dùng cho rác thải y tế có khả năng chịu được nhiệt độ cao. Buộc chặt và sấy khô tại nhiệt độ 1200C/30 phút trước khi rời bỏ cùng với rác thải y tế khác hoặc có thể đặt tại lò rác bệnh viện tùy chọn.
- Tẩy trùng bằng clo hoạt tính 0,5% toàn bộ các dụng cụ và khu vực lây nhiễm; phích lịch dùng cho vận chuyển bệnh phẩm đến phòng xét nghiệm.
- Rửa tay xà phòng.

II. BAO QUẢN, ĐÓNG GÓI VÀ VẬN CHUYỂN BỆNH PHẨM

2.1. Bao quản

Bệnh phẩm sau khi thu thập được chuyển đến phòng xét nghiệm trong thời gian ngắn nhất :

-Bệnh phẩm được bao quản tại 2-8⁰C, và chuyển tới phòng xét nghiệm trong vòng 24-48 giờ sau khi thu thập.

2.2. Đóng gói

Bệnh phẩm khi vận chuyển phải được đóng gói kỹ trong 3 lớp bao bì theo quy định của Hiệp hội vận chuyển hàng không quốc tế (IATA) để tránh tác nhân gây bệnh nhóm A.

Lưu ý 1: Ống (tube) chứa mẫu trực tiếp: có nắp kín

Lưu ý 2: Hộp/túi: chứa các ống đựng mẫu: chắc chắn, kín tuyệt đối và có khả năng hấp thụ dung dịch mẫu bị đổ/vỡ (giấy thấm...)

Lưu ý 3: Thùng: chứa các hộp/túi có ống đựng mẫu bệnh phẩm: chắc chắn, có khả năng cách nhiệt, không rò rỉ

- Khi vận chuyển mẫu phải đảm bảo thùng chứa bệnh phẩm phải được đặt chắc, tránh va đập.
- Bên ngoài thùng có thể dính kèm phiếu đi kèm/u tra/xét nghiệm (không để chung phiếu với bệnh phẩm).

2.3. Vận chuyển bệnh phẩm đến phòng xét nghiệm

-Đến vận chuyển bệnh phẩm:

- Phòng xét nghiệm Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương tiếp nhận bệnh phẩm gửi đến từ các tỉnh Quê Ngải trở ra.
- Phòng xét nghiệm Viện Pasteur Tp.Hồ Chí Minh tiếp nhận bệnh phẩm gửi đến từ các tỉnh Bình Định trở vào.

-Thông báo cho phòng xét nghiệm ngày gửi và thời gian để bệnh phẩm sẵn sàng phòng xét nghiệm

-Bệnh phẩm được vận chuyển từ phòng xét nghiệm bằng đường bộ hoặc đường hàng không càng sớm càng tốt.

-Tuyệt đối tránh đổ tube bệnh phẩm đổ, vỡ trong quá trình vận chuyển.

Hồ sơ ng d n thu th p, b o qu n, đóng gói và v n chuy n b nh ph m nghi nhi m vi rút ê-bo-la

Vi t b i Biên t p viên

Th t , 24 Tháng 9 2014 16:49 - L n c p nh t cu i Th t , 24 Tháng 9 2014 17:06

T p hu n t i TTYH d phòng Qu ng Nam 9-2014